

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 1 беті

ПРАКТИКАЛЫҚ САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән: Клиникалық ортопедиялық стоматология 1

Пән коды: КО 5303-1

ОП атауы: "6В10103 - "Стоматология"

Оқу сағаты/кредит көлемі: 150 сағат / 5 кредит

Оқу курсы мен семестрі: 5 курс 9 семестр

Практикалық (семинарлық) сабақтар: 35 сағат

2023-2024 оқу жылы
Шымкент

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 2 беті

Практикалық жаттығуларға әдістемелік нұсқаулар «Клиникалық ортопедиялық стоматология 1» пәнінің (силлабус) жұмыс бағдарламасына сәйкес әзірленіп, кафедра отырысында талқыланды.

Хаттама № 11 « 06 » 06 202 3 ж

Кафедра менгерушісі м.ғ.д.,м.а. доцент _____

А.Б.Шукпаров

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 3 беті

№1 сабақ

1. Тақырыбы: Жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, қанмен қамтамасыз ету ерекшеліктері, иннервация және лимфа ағымы, тістер мен жақтардың құрылымы, тіс-бет аномалиялары
2. Мақсаты: жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, қанмен қамтамасыз ету, иннервация, лимфа ағымы, тістер мен жақтардың құрылымы, тіс-жақ аномалиялары туралы ғылыми білім алу және осы білімді медициналық манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды негіздеу және орындау үшін қолдану.
3. Оқыту міндеттері:

Студент жақ-бет аймағының топографиялық ерекшеліктерін, қанмен қамтамасыз етуді, иннервацияны, лимфа ағынын, тістер мен жақтардың құрылымын білуі керек. Тіс-жақ ауытқуларының жіктелуінің дамуының негізгі кезеңдері туралы түсінікке ие болу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1 тіс-жақ жүйесі құрылымының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.

2 сіз қандай талшықты кеңістіктерді білесіз? Олардың ерекшеліктері.

3 бет пен мойынның қандай фасциялық кеңістіктерін білесіз?

4. Тісжегі-бет ауытқуларының жіктелуі

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама

7. Әдебиет: дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген.

8. Бақылау:

1 Э. Энглдің қанша сынып пен кіші сынып бөлгенін көрсетіңіз

Тіс доғаларының мезиодистальды қатынасын анықтау:

А) екі сынып, үш кіші сынып;

Б) үш кіші сынып, үш сынып;

В) үш сынып, екі кіші сынып;

Г) үш сынып, ішкі сыныптар жоқ.

2 Лишер ұсынған терминдерді таңдаңыз

Э. Энглдің классификациясындағы тіс доғаларының мезиодистальды қатынасы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 4 беті

- A) мезиальды шағу;
- B) сагиттальды тістеу;
- B) дистальды шағу;
- Г) бүйірлік тістеу.

3 тіс қатарларының жабылу түрін анықтау әдісін көрсетіңіз,

Ортодонтияда қолданылады:

- A) квадрилатеральды талдау;
- B) үш өлшемді талдау;
- B) регрессивті талдау;
- Г) логикалық талдау.

№2 сабақ

1. Тақырыбы: шайнау биомеханикасы, жақ-бет аймағындағы жасқа байланысты өзгерістер, оған сыртқы және ішкі ортаның әсер ету ерекшеліктері

2. Мақсаты: тіс-жақ аймағының биологиялық рөлін, шайнау биомеханикасын, жақ-бет аймағының жасына байланысты өзгерістерін, оған сыртқы және ішкі ортаның әсер ету ерекшеліктерін білуді қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс

1 тіс доғаларының пішінін білу.

2 ТМД құрылымын білу.

3 "артикуляция" ұғымын білу.

4 шайнау аппаратының биомеханикасы және шайнау қозғалыстарының фазалары туралы айта білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Артикуляция.

2. Шайнау аппаратының биомеханикасы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 5 беті

3. Төменгі жақтың қозғалысына еліктейтін аппараттар-окклюзорлар мен артикуляторлар. 4. Төменгі жақтың тік және сагиттальды қозғалысы. Бұл қозғалыстардағы бірлескен бастардың қозғалу сипаты.

5. Сагиттальды буын және азу жолының бұрышы.

6. Төменгі жақтың кеңеюіндегі тіс қатарларының арақатынасы.

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, ситуациялық есепті шешу

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, ситуациялық есептің шешімін бағалау

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1. Артикуляция бұл...

- 1) жоғарғы және төменгі жақтың арақатынасы;
- 2) төменгі жақтың жоғарғы жаққа қатысты барлық қозғалыстары;
- 3) фиссура-туберкулез контактісі.

2. Орталық окклюзияда:

- 1) тістердің арасында байланыс жоқ;
- 2) тығыз байланыс;
- 3) фронтальды бөлімдегі байланыс және бүйірдегі дезокклюзия.

3. Төменгі жақтың қозғалысын қайталайтын Аппарат,...

- 1) артикулятор;
- 2) окклюдар;
- 3) гнатодинамометр.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 6 беті

4. Жоғарғы жақтың тіс доғасының пішіні ...

- 1) гипербола;
- 2) парабола;
- 3) тіктөртбұрыш;
- 4) жартылай эллипс.

5. Артикулятор ойнайды:

- 1) төменгі жақтың тік қозғалысы;
- 2) төменгі жақтың барлық қимылдары;
- 3) төменгі жақтың көлденең қозғалысы.

№3 сабақ

1. Тақырыбы: ортопедиялық және ортодонтиялық араласулардағы тіс-жақ жүйесіндегі морфологиялық өзгерістер; ортодонтиялық және ортопедиялық аппараттар мен протездерді дайындау технологиясының әсер ету механизмі, жобалау принциптері мен ерекшеліктері пациенттердің Курациясы

2. Мақсаты: ортопедиялық және ортодонтиялық араласулар кезінде тіс-жақ жүйесіндегі морфологиялық өзгерістердің білімі мен дағдыларын қалыптастыру

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс

- Сүйек тінін қайта құрудың қазіргі теориялары
- Тістердің толық жоғалуы кезіндегі функционалдық және морфологиялық өзгерістер.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Протез төсегінің жұмсақ және қатты тіндерінің морфологиялық ерекшеліктері.
2. Ауыз қуысының шырышты қабығының аурулары.
3. Толық алынбалы протездердің шекараларын құрудың анатомиялық алғышарттары (жоғарғы және төменгі жақтардың құрылымы).
4. Артикуляция және окклюзия туралы түсінік.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 7 беті

5. Оклюзия түрлері. Орталық окклюзия белгілері

6. Сүйек тінін қайта құру теориялары

7. Ақауларды ортодонтиялық және ортопедиялық аппараттармен емдеуді таңдау

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, практикалық жұмыстарды бағалау

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1 ситуациялық тапсырма

Науқас 74 жаста. Үш күн бұрын жоғарғы жақтың толық алынбалы протезі қолданылды. Тамақты тістеп, шайнаған кезде протез ауысады. Бұл кемшіліктің ықтимал себептерін және оны қалай түзетуге болатынын атаңыз.

2 ситуациялық міндет

Науқас Х., Ортопедиялық стоматология клиникасына бұрын жасалған толық алынбалы төменгі жақ протезімен тамақты шайнау кезінде пайда болатын нашар бекіту және ауырсыну шағымдарымен келді. Науқасты тексеру кезінде тілдің френулумдары мен щек-гингивальды тіндердің шырышты қабығының гиперемиясы анықталды. Диагноз қойыңыз және дәрігердің тактикасын көрсетіңіз

№4 сабақ

1. Тақырыбы: тіс протездері мен протездік аппараттарға бейімделу және эстетикалық және фонетикалық түзетуді жүзеге асыру принциптері. Ортопедиялық стоматологияда физиотерапия мен миотерапияны қолдану; ауыз қуысының тіс ауруларына арналған диеталық терапия принциптері.

Пациенттердің курациясы

2. Мақсаты: протездерге бейімделу фазалары туралы білімді қалыптастыру, физиотерапия және миотерапия туралы білім. Пациенттердің ортопедиялық құрылымдарға фонетикалық бейімделу құбылысын, оның өзектілігін және пациенттердің құрылымдарға бейімделуін жеделдету және жақсарту жолдарын зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 8 беті

Білім алушы білуі және білуі тиіс

- науқасты протездеуге психологиялық тұрғыдан дайындау
- пациентпен эмоционалды-сенімді байланыс орнату
- ортопедиялық емдеу әдісін таңдау
- протездерге бейімделу кезеңдерін дұрыс жариялау
- физиотерапия және миотерапияны қолдану

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1 ұғымының анықтамасы фонетикалық бұзылу.
- 2 тіс протездеріне фонетикалық бейімделу. Мерзімдері, шарттары.
- 3 фонетикалық бұзылу түрін диагностикалау.
- 4 Палатин пластиналарын жасау. Мақсаттар, өндірістің клиникалық кезеңдері.
5. Стоматологиядағы Эстетика. Ұғымның анықтамасы. Эстетика мен дамудың айырмашылығы

Стоматология.

6. Эстетикалық параметрлер. Негізгі параметрлерді анықтау.
7. Эстетикалық стоматологиядағы композициялар: бет, стоматологиялық, стоматологиялық-бет.
5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, тестілеу практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу
6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, тесттерді бағалау, практикалық жұмыстарды бағалау
7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.
8. Бақылау:

1-міндет

Науқас в., 60 жаста, протездеу мақсатында клиникаға жүгінді. Анықталды:

Шайнаудың, сөйлеудің, сыртқы эстетикалық көріністің бұзылуы, иек пен мұрын-ерін қатпарларының ауырлығы, тістердің толық болмауы, жақтың прогендік қатынасы.

А. қандай зерттеу әдістері қолданылды?

В. қандай қосымша зерттеу әдістерін жүргізу керек?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 9 беті

C. мұрын-ерін және иек қатпарларының ауырлығына не себеп?

D. жақ сүйектерінің прогеникалық қатынасы неге байланысты?

№5 сабақ

1. Тақырыбы: тіс қатарының ақауларын емдеуде қолданылатын алынбалы протездердің әртүрлі конструкцияларын салыстырмалы бағалау. Протез төсегінің шырышты қабығына тірелген алынбалы протездер. Бекіту әдістері. Иммиат-протездер. Клиникалық және зертханалық кезеңдер және өндіріс технологиясы. Пациенттердің курациясы

2. Мақсаты: ортопедиялық алмалы-салмалы аппараттардың салыстырмалы сипаттамасын білу.

3. Оқыту міндеттері:

1. Білім алушы түйреуіш конструкциялары мен түйреуіш тістерінің салыстырмалы сипаттамасын білуі керек.

2. Колдану әдістемесі

3. Дайындау және дайындау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ауыз қуысында қолданар алдында протезді қалай өңдейді?

2. Қандай жағдайларда иммиат протездерінің алынбайтын конструкцияларын қолдану көрсетілген?

3. Түйреуіш конструкциялары мен түйреуіш тістерінің салыстырмалы сипаттамасы

4. Алынбалы және алынбайтын шиналардың салыстырмалы сипаттамасы

5. Өндіріс кезеңдері

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу.

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, практикалық жұмыстарды бағалау.

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1. Ауыз қуысында қолданар алдында протезді қалай өңдейді?

2. Қандай жағдайларда иммиат протездерінің алынбайтын конструкцияларын қолдану көрсетілген?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 10 беті

3. Түйреуіш конструкциялары мен түйреуіш тістерінің салыстырмалы сипаттамасы

4. Алынбалы және алынбайтын шиналардың салыстырмалы сипаттамасы

5. Өндіріс кезеңдері

№6 сабақ

1. Тақырыбы: тұтас құйылған алынбалы протездерді жоспарлау және жобалау процесіндегі Параллелометрия. Тіс қатарларының әртүрлі ақауларына арналған тұтас құйылған алынбалы протездерді жобалау принциптері

2. Мақсаты: білімі мен дағдыларын қалыптастыру тұтас құйылған протездерді дайындаудың Клиникалық-зертханалық кезеңдері, параллелометрия әдістері

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс:

- Параллелометрия әдістері.

- тұтас құйылған алмалы-салмалы протездерді дайындаудың Клиникалық-зертханалық кезеңдері

- тұтас құйылған алынбалы протездерді қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Параллелометр. Параллелометрия әдістері.

2. Отқа төзімді модельдерде бугельді протездердің тұтас құйылған қаңқаларын дайындаудың клиникалық және зертханалық кезеңдері. Отқа төзімді модельдерде бугельді протездердің тұтас құйылған қаңқаларын жасауға қажетті жабдықтар мен материалдар

3. Толық құйылған алынбалы протездерге қойылатын талаптар.

4. Протездердің түрлері және олардың сипаттамалары.

5. Кеннеди, Бетельман бойынша қатты тіндердің ақауларының жіктелуі

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1 ситуациялық міндет науқас к., 62 жаста дәрігерге тістердің жоқтығы, эстетикалық кемістігі, тамақты шайнаудың қиындауы, анамнезден сөйлеудің бұзылуы (Липс) туралы шағымдармен жүгінді: бұрын протезделмеген, тістері күрделі кариестің салдарынан алынып тасталған.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 11 беті

Объективті: тіс формуласы:

П 3 0 0 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 0 0 0 0 Б

18 17 16 15 14 13 12 11 21 22 23 24 25 26 27 28

48 47 46 45 44 43 42 41 31 32 33 34 35 36 37 38

0 0 0 0 0 0 0 0 3 3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Қанағаттанарлық жағдайдағы пломбалар. Көрінетін патологиялық өзгерістерсіз шырышты қабық. Тістеу ортогнатикалық. Кеннедидің жіктелуін ескере отырып диагноз қойыңыз, емдеу жоспарын негізденіз. Жоғарғы жақ протезінің дизайнын таңдау қандай факторларға байланысты?

2 ситуациялық міндет жартылай алынбалы Пластинкалы протездің құрылымын төменгі жаққа тексеру кезінде екі жағынан шайнайтын тістердің альвеолярлы процесінің жотасы аймағында ойық түрінде модельдің зақымдануы анықталады. Зақымданудың себептері қандай? Бұл жағдайда дәрігердің тактикасы қандай?

№7 сабақ

1. Тақырыбы: протездерді тірек ұстағыштармен бекіту. Протездерді құлыптау бекіткіштері арқылы бекіту. Фрезерлеу техникасы. Алынбалы протездерді телескопиялық бекіту. Пациенттердің курациясы.

2. Мақсаты: алдын алу және емдеу негіздерінде білім мен дағдыларды қалыптастыру

Ортопедиялық стоматология клиникасында әртүрлі патологиялық жағдайлары бар науқастар.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы бюгельді протездеуде қолданылатын тірек-ұстау элементтерінің түрлерін, фрезерлеу техникасын, алмалы-салмалы протездерді телескопиялық бекітуді білуі тиіс

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Бюгельді протездеуде қолданылатын тірек-ұстау элементтерінің түрлері
- Аттачмендердің артықшылықтары мен кемшіліктерімен танысу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 12 беті

- Өртүрлі клиникалық жағдайларда құлыптау бекіткіштерін тандаудың негізгі ережелерін меңгеру.
- Құлыптау бекіткіштерін қолданудың ерекше жағдайларын қарастырыңыз.
- Фрезерлеу техникасы
- Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер
- 5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, ситуациялық мәселені шешу, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу.
- 6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, ситуациялық есептің шешімін бағалау, практикалық жұмыстарды бағалау.
- 7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер
- 8. Бақылау:
 1. Кламмердің иығының сынуының негізгі себебі:
 - 1) кламмер процесі тегістелмеген
 - 2) кламмердің иығын бірнеше рет бүгу*
 - 3) тірек тісті дұрыс тандау емес
 - 4) кламмер иығының дұрыс орналасуы емес
 2. Кламмер үшін тірек ретінде ұтқырлығы бар тістерді қолдану
Әкеледі:
 - 1) протезді қатты бекіту
 - 2) тірек тістің жоғалуы және протездің нашар бекітілуі*
 - 3) дикцияны бұзу
 - 4) протездің әлсіз бекітілуі және сынуы
 3. Кламмер процесі орналасуы керек:
 - 1) альвеолярлы жотаның ортасында*
 - 2) 1,5-2 мм ауызша
 - 3) 1,5-2 мм вестибулярлық

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 13 беті

4) тігінен 2 мм

4. Ұстағыш кламмердің иығы орналасқан:

- 1) Сағыз шетінде
- 2) экваторда
- 3) мойын мен экватор арасында*
- 4) шайнау бетінде

№8 сабақ

1. Тақырыбы: тістің толық жоғалуы кезіндегі симптоматология. Науқасты тексеру. Тіс толық жоғалғаннан кейін протездерді жобалау принциптері. Тістердің толық жоғалуы кезінде протездеуге дайындық. Пациенттердің курациясы

2. Мақсаты: тістердің толық жоғалуы, протездерді бекіту және тұрақтандыру, науқасты тексеру кезінде ауыз қуысының протездеуге арнайы дайындығының ерекшеліктері туралы студенттердің білімдерін талдау және тереңдету.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс:

- Науқасты тексеру әдістері
- толық алынбалы пластиналық протездерді бекіту және тұрақтандыру әдістері
- тістердің толық жоғалуы кезінде ауыз қуысын протездеуге арнайы дайындау әдісін дұрыс анықтай білу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тістердің толық жоғалуы (қайталама адентия). Себептері, таралуы.
2. Тістер толық болмаған кезде пациентті тексеру және медициналық құжаттаманы толтыру ерекшеліктері.
3. Тістердің толық жоғалуы кезіндегі функционалдық және морфологиялық өзгерістер.
4. Тіссіз жақтың протездік төсегінің шырышты қабығының күйін бағалау.
5. Жоғарғы тіссіз жақтың жіктелуі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 14 беті

6. Төменгі тіссіз жақтың жіктелуі.
7. Толық алынбалы протездерді жасаудың клиникалық кезеңдері.
8. Толық алынбалы протездерді жасаудың зертханалық кезеңдері.
9. Неліктен тіссіз науқастарды толық алынбалы протездермен протездеу кезінде функционалды әсерлерді қолдану керек?
10. Төменгі бөліктің биіктігін анықтау әдістері және олардың сипаттамалары.
11. Жақ сүйектерінің орталық қатынасын анықтау реттілігі.
12. Толық алынбалы протездерді жабдықтау және қолдану.
13. Протездерді пайдалану және гигиеналық күтім ережелері бойынша ұсыныстар.
14. Пластиналық протездердің негіздерін қайта өңдеу әдістері.
15. Толық алынбалы протездермен протездеудің жақын және алыс нәтижелері.
5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу.
6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, практикалық жұмыстарды бағалау.
7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау: ситуациялық міндеттер

1 ситуациялық тапсырма.

Наукас Ю. 67 жаста. Жоғарғы жақтағы протездің нашар бекітілуіне шағымдар. Күніне протездерді қолданады. Ауыз қуысын тексеру кезінде жоғарғы жақтың протезі тістер аймағындағы альвеолярлы процестің өтпелі қатпары бойынша 16,15,14 теңестіретіні анықталды. Эпителий қабатының тұтастығын бұзатын гиперемия аймақтары бар. Осы патологияның себебін көрсетіңіз. Науқасты басқару тактикасы.

2 ситуациялық тапсырма.

5. Наукас Б. 58 жаста. Төменгі жақтағы толық алынбалы протездің нашар бекітілуіне шағымдар. Бір жыл бұрын протездеу. Объективті: Курланд бойынша альвеолярлы процестің атрофиясының IV түрі, ауыз қуысының төменгі бұлшықеттерінің жоғары тонусы. Альвеолярлы процесті жабатын шырышты қабық атрофияланған, жұқарған. 15,25 тістер аймағында тығыз, иілмейтін сымдар бар, олар тікелей жотаның жоғарғы жағынан өтпелі қатпарға өтеді, олардың ені 3-4 мм. шырышты қабықтың түрін анықтаңыз (Суппле). Дәрігердің тактикасын көрсетіңіз

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 15 беті

№9 сабақ

1. Тақырыбы: толық алынбалы протездерді бекіту. Протездік төсек тіндерінің реакциясы. Буферлік аймақ теориясы. Алынбалы протездерді қайта пайдаланатын науқастарды протездеудің мерзімдері мен ерекшеліктері.

2. Мақсаты: буферлік аймақтар теориясы, алынбалы протездерді қайта пайдаланатын науқастарды протездеу ерекшеліктері туралы білімді қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс:

1. Протез төсегінің шырышты қабығының күйін бағалаңыз.

2. Науқасты протездеу алдында ауыз қуысында сауықтыру іс-шараларының жоспарын жасаңыз.

3. Науқаспен әдептілікпен сөйлесуді, өзара сенім мен ынтымақтастық атмосферасын құруды үйренеді.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жоғарғы және төменгі жақтардың анатомиялық-морфологиялық құрылымы.

2. Науқасты тексеру әдістемесі. Протез төсегі туралы түсінік

3. Тістердің толық жоғалуы кезінде қайта протездеу ерекшеліктері.

4. Тістердің толық жоғалуы кезіндегі функционалдық және морфологиялық өзгерістер.

5. Тіссіз жақтың протездік төсегінің шырышты қабығының күйін бағалау.

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама 7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер

8. Бақылау:

- Пациенттің сауалнамасы

- Емделушіге емдеу жоспары бойынша кеңес беру

- Тіссіз жақтың протездік төсегінің шырышты қабығының жағдайын бағалау.

- функционалды күймаларды алу оларды бағалау

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 16 беті

№10 сабақ

1. Тақырыбы: ТМД аурулары, этиологиясы, патогенезі, клиникасы. ТМЖ ауруларының жіктелуі. Зерттеудің параклиникалық әдістері: ортопантомография, ТМЖ рентгенографиясы, ТМЖ томографиясы, ТМЖ рентгендік томографиясы, ТМЖ магнитті - резонанстық томографиясы, аксиография, телерентгенография, шайнау бұлшықеттерінің электромиографиясы, бірлескен дыбыстарды жазу және оларды компьютерлік талдау. Пациенттердің курациясы

2. Мақсаты: этиологияны, патогенезді, клиниканы, диагностика мен емдеуді, жіктеуді және рентгенологиялық зерттеу әдістерін зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс:

1. Диагнозды тұжырымдай отырып, темперомандибулярлық құрамның ауруымен тексерулер жүргізу.

2. ТМЖ аурулары кезінде рентгенограммаларды оқыңыз.

3. ТМЖ ауруымен емдеудің жеке жоспарын жасаңыз.

4. Уақытша иммобилизациялау үшін жақтардың лигатуралық байланысын жүргізіңіз.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. ТМД-ның анатомиялық-топографиялық құрылымы.

2. ТМД-ны тексерудің рентгенологиялық әдістері.

3. Бактерияға қарсы, стероидты және стероидты емес қабынуға қарсы препараттарды тағайындау ережелері, олардың жасына байланысты дозасы.

4. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі темперомандибулярлық буынның құрылымдық ерекшеліктері.

5. Темперомандибулярлық буын ауруларының жіктелуі.

6. Аксиография, телерентгенография, шайнау бұлшықеттерінің электромиографиясы, бірлескен дыбыстарды жазу және оларды компьютерлік талдау

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу.

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, практикалық жұмыстарды бағалау.

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер

8. Бақылау:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 17 беті

1. Темперомандибулярлық буынның функционалды-дистензиялық аурулары нәтижесінде дамиды:

- A) темперомандибулярлық буынның созылмалы жарақаты;
- B) темперомандибулярлық буынның жедел жарақаты;
- B) жақтың одонтогенді остеомиелиті;
- Г) төменгі жақтың сынуы;
- Д) тірек-кимыл аппаратының өсу диспропорциясы.

2. Жедел ТМЖ остеоартритінің ең ықтимал себептерін көрсетіңіз:

- A) жедел іріңді отит;
- B) ТМЖ жедел дислокациясы;
- B) паротит-шайнау аймағының жедел іріңді лимфадениті;
- Г) тұмаудың ауыр түрі;
- Д) төменгі жақтың кондиярлы процесінің буынішілік сынуы.

3. ТМЖ қайталама Деформацияланатын остеоартритке тән емес рентгенологиялық белгілерді көрсетіңіз:

- A) кондиярлы процестің басы тегістелген және склероздалған;
- B) кондиярлы процестің басы буын туберкулезінің алдында орналасқан;
- B) буын саңылауы біркелкі емес және түзу сызыққа жақындайды;
- Г) төменгі жақ тармағының дамымауы;
- Д) кондиярлы процестің қысқаруы және оның мойнының қалындауы.

№11 сабақ

1. Тақырыбы: шайнау бұлшықеттерінің Парафункциясы. Көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, клиника, диагностика, жіктеу, протездеу ерекшеліктері.

2. Мақсаты: шайнау бұлшықеттерінің парафункциясы туралы білім мен дағдыларды қалыптастыру. Көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, клиника, диагностика, жіктеу, протездеу ерекшеліктері.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және білуі тиіс:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 18 беті

- ТМД аурулары мен шайнау бұлшықеттерінің парафунцияларының этиологиясы, патогенезі және жіктелуі
- ТМЖ ауруларын және шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын диагностикалау
- ТМЖ ауруларын және шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын кешенді емдеу
- ТМЖ ауруларын және шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын протездермен емдеудің көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- ТМД аурулары мен шайнау бұлшықеттерінің парафунцияларының этиологиясы, патогенезі және жіктелуі
- ТМЖ ауруы мен шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын диагностикалау
- ТМЖ ауруларын және шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын кешенді емдеу
- ТМЖ ауруларын және шайнау бұлшықеттерінің парафунциясын протездермен емдеудің көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау.

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама.

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1. Наукас Б., 37 жаста. Жоғарғы жақта 16, 17 шайнайтын тістердің жоқтығына шағымдар, тамақты шайнау қиын. Объективті: 15-тіс тұрақты, проксимальды бетінде пломба бар, перкуссия ауырады. Тіс 18 бұзылмаған, перкуссия ауыртпалықсыз, тістің тәжі жақсы анықталған, тіс тұрақты. Диагноз. Емдеу жоспары.

2. Наукас 45 жаста, клиникаға жоғарғы және төменгі жақ сүйектерінде шайнайтын тістердің жоқтығы, шайнаудың қиындығы туралы шағымдармен жүгінді жазу. Жоғарғы жақта 16, 26, 27, төменгі жақта — 35, 36, 45, 46 тістер жок. Тістер 17, 15, 25, 27, 34, 37, 44, 47 бүтін, перкуссия ауыртпалықсыз. Наукасқа тістеріне тірелген көпір протездерін жасау ұсынылады 17, 15, 25, 27, 34, 37, 44, 47. Ортопед дәрігердің осы пациентпен жұмысының реттілігін айтыңыз. Жұмыс сапасын бағалау.

№12 сабақ

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 19 беті

1. Тақырыбы: төменгі жақтың контрактурасы. Алдын алу және емдеу. Жак резекциясынан кейін протездеу. Қатты және жұмсақ таңдайдың жүре пайда болған ақауларын протездеу. Бет ақаулары бар протездеу (экзопротездер). Бет пен жақтың қалпына келтіру хирургиясына ортопедиялық көмек. Пациенттердің курациясы

2. Мақсаты: төменгі жақтың контрактуралары, қатты және жұмсақ таңдайдың жүре пайда болған ақауларын протездеу, бет ақаулары, бет пен жақтың қалпына келтіру хирургиясы кезінде ортопедиялық көмек туралы білімді қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі керек:

- төменгі жақ жарақаттарының жіктелуі,
- күрделі жақ-бет аппараттарының жіктелуі
- жақ сүйектерінің сынуын емдеудің ортопедиялық әдістері
- сынықтарды алынбалы және алынбайтын шиналармен бекіту

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- төменгі және жоғарғы жақ жарақаттарының жіктелуі,
- күрделі жақ-бет аппараттарының жіктелуі
- жақ сүйектерінің сынуын емдеудің ортопедиялық әдістері
- сынықтарды алынбалы және алынбайтын шиналармен бекіту
- Катцтың репонирлеуші аппараты
- Рудько Аппараты

5. Оқыту және оқыту әдістері/технологиялары: тақырыпты талқылау, тестілеу, практикалық жұмыстарды орындау, шағын топтарда жұмыс істеу.

6. Бағалау әдістері / технологиялары: ауызша сауалнама, тесттерді бағалау, практикалық жұмыстарды бағалау.

7. Әдебиет: 1. Дәріс материалы. Силлабуста көрсетілген әдебиеттер.

8. Бақылау:

1. Жоғарғы жақтың ақауларының себептері:

А. қабыну процесінің нәтижесі

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Хирургиялық және ортопедиялық стоматология» кафедрасы Практикалық сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044-45/ 1 беттің 20 беті

В. травматикалық зақым

В. сәулелік терапияның нәтижесі

Г. туа біткен ақаулар

Д. операциялық араласулар

2. Хейло мен уранопластикадан кейінгі жақ-бет аймағындағы ақауларға тән белгілер:

А. ақаулардың әртүрлі орналасуы

В. елеулі деформация

Қ. Елеулі тыртық өзгерістері

Г. сөйлеудің бұзылуы

Д. жұтынудың бұзылуы

3. Қате біріктірілген сынықтарға әкелетін себептерді көрсетіңіз:

А. мамандандырылған көмекті уақтылы көрсетпеу

В. уақытша лигатуралық шиналарды ұзақ уақыт пайдалану

Қ. фрагменттердің дұрыс емес орналасуы

Г. бекіту аппаратының жеткіліксіз бекітілуі немесе ерте алынуы

Д. ауыз қуысының гигиенасын сақтамау